
ShaThtrinshattattva sandohaH

ಷಟ್ತ್ರಿಂಶತ್ತತ್ವ ಸಂದೋಹಃ

Document Information

Text title : ShaT.htri.nshattattva sandohaH with Sanskrit commentary

File name : shhatrim.itx

Category : vedanta, yoga, shiva

Location : doc_yoga

Author : Commentary by Rajananda

Transliterated by : Sorin Suciu aka SeSe at sorins at hotmail.com

Proofread by : Sorin Suciu aka SeSe at sorins at hotmail.com

Latest update : November 1, 2010

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

September 17, 2023

sanskritdocuments.org

ಷಟ್ಶಿಂಶತ್ತತ್ವ ಸಂದೋಹಃ

ಯದಯಮನುತ್ತರಮೂರ್ತಿನಿಜೇಚ್ಛಯಾಖಿಲಮಿದಂ ಜಗತ್ಪ್ರಷ್ಠಂ .
ಪಸ್ವಂದೇ ಸ ಸ್ವಂದಃ ಪ್ರಥಮಶ್ಶಿವತತ್ವ ಮುಚ್ಯತೇ ತಜ್ಜ್ಞಾಃ .. 1..
ಇಹ ಹಿ ಸ್ವತಂತ್ರಶಿವಾದ್ವಯದರ್ಶನೇ
ಪರಮೇಶ್ವರಸ್ಯ ತಂತ್ರಶ್ಚಿದ್ಧನಸಂವಿತ್ಸ್ಯ ಭಾವಸ್ವಯಾ
ಸ್ವಾತಂತ್ರಾಖ್ಯಯಾ
ಶಕ್ತ್ಯಾ ಸತತಂ ಶಿವಾದಿಧರಣ್ಯಂತತತ್ವದ್ಭವನಭೂತತತ್ವಾ ತ್ಮನಾ
ಕ್ರೀಡನಾದಿಶೀಲತ್ವಾತ್ ಕೃತ್ಯಪಂಚಕವಿಧಾಯೀ ವಸ್ತುತಃ
ಕ್ರಮರಾಹಿತ್ಯೇಽಪಿ
ವಿಶ್ವಸೃಷ್ಟೌ ಆಭಾಸನಮಾತ್ರಸಾರೇಣ
ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕಕಾರ್ಯಕಾರಣಭಾವೇನ
ಕ್ರಮಮಪಿ ಉದ್ಭಾವಯನ್ ಅನಾಖ್ಯತ್ವೇಽಪಿ ಸ್ವೇಚ್ಛಯೈವ ಸ್ವಾತ್ಮಭಿತ್ತೌ
ತತ್ತಚ್ಛಿವಾದಿ
ತತ್ವಾ ಭಿಖ್ಯಾಮವಭಾಸಯತಿ . ತಥಾತ್ವೇಽಪಿ
ಷಟ್ಶಿಂಶತ್ತತ್ವ ಮಯಕುಲಸ್ವರೂಪಪರಾಮರ್ಶನಾತಾಖಂಡ್ಯೇನ
ಸ್ವಚಮತ್ಕಾರವಿಮರ್ಶಸಾರಾಮನುತ್ತರ ಆನಂದಧನಾವಸ್ಥಾನೋಜ್ಞತೀತಿ
ವಾಸ್ತವಾಶಯಾವಬೋಧನಾಯ ಕಶ್ಚಿಂಮಹಾಮಾಹೇಶ್ವರಃ
ಪರಮೇಶಶಕ್ತಿಪಾತಾನುಗೃಹೀತಃ
ತತ್ತ್ವ ಕ್ರಮಪ್ರಕ್ರಿಯಾಮಾರ್ಯಾಭಿರೇಕವಿಂಶತ್ಯಾ
ಸಮುಪನಿಬಬಂಧ ಯದಯಮಿತ್ಯಾದಿನಾ . ಅನುತ್ತರಮೂರ್ತೇಭಗವತಃ
ಪರಮೇಶ್ವರಸ್ಯ
ಪ್ರಕಾಶಘನಸ್ವಾತ್ಮೈಕಾತ್ಮೈನಾವಸ್ಥಿತಂ ವಿಶ್ವಂ ಸಿಸೃಕ್ಷೋಃ
ದರ್ಪಣನಗರವತ ಸ್ವೇಚ್ಛಯೈವ ಸ್ವಾತ್ಮನ್ಯಾದ್ಯಾ
ಪ್ರೋಂಮಿಮೀಲಯಿಷಾವಸ್ಥಾ
ಶಿವತತ್ತ್ವ ವ್ಯಪದೇಶ್ಯಾ ಪಂಚಶಕ್ತಿನಿರ್ಭರತ್ವಾತ್ವಾ ತಂತ್ರಿಯಾತ್
ಚಿದಾದಿಪ್ರಾಧಾನ್ಯೇನ ಕ್ರಮಶಃ ಶುದ್ಧಾದ್ಧನಿ

ತತ್ತ್ವಸೃಷ್ಟ್ಯವಭಾಸನಂ

ಮಾಯಾವಿದ್ಯಾದೇಸ್ ಸಂವಿತ್ಪ್ರಕಾಶಘನಪರಮಶಿವಾತ್
ವ್ಯತಿರೇಕಾನತಿರೇಕವಿಕಲ್ಪೈರುಪಹತತ್ವಾತ್

ಸ್ವತಂತ್ರಿಯಮೇವ ಕೇವಲಂ ವಿಶ್ವೋತ್ತತಿಸಂಹರಣಾದಾ
ಮೂರ್ಧಾಭಿಷಿಕ್ತಂ

ತತ್ತದನಂತಶಕ್ತಿನಿಯಮಾನಾಂ ಕ್ರೋಡೀಕಾರಿತ್ವಾತ್ ವಕ್ಷ್ಯಮಾಣೇಽಪಿ
ತತ್ತದ್ರೂಪೋಪಗ್ರಹಣೇ ಸ್ವತಂತ್ರ್ಯಾಮುಕ್ತತ್ವಾನ್ನ

ಪ್ರಾಚ್ಯಸ್ವಭಾವಾಪಾಯಃ .. 1..

ಇಚ್ಛಾ ಸೈವಸ್ವಚ್ಛಾ ಸಂತತಸಮವಾಯಿನೀ ಸತೀ ಶಕ್ತಿಃ .

ಸಚರಾಚರಸ್ಯ ಜಗತೋ ಬೀಜಂ ನಿಖಿಲಸ್ಯ ನಿಜನಿಲೀನಸ್ಯ .. 2..

ತಸ್ಯ ಸ್ವಾಭಿನ್ನಾ ಸ್ವತಂತ್ರೇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿರೇವೋದ್ಭವಿಷ್ಯತೋ ವಿಶ್ವಸ್ಯ

ಸ್ವಾಂತರ್ನಿಲೀನತ್ವಾತ್ಪೀಜಭೂತಾ ಶಕ್ತಿತತ್ತ್ವತಾಂ

ಯಾತಿ ಶಕ್ತೇಶ್ಚಕ್ತಿಮದ್ಧರ್ಮತ್ವೇಽಪಿ

ನಾಂಯದರ್ಶನಾಭಿಮತವತ್ತಸ್ಮಾತ್ತ್ವೈತಿರೇಕಃ

ನೈಷ್ಕರ್ಮ್ಯೇಣಾತ್ರೇಚ್ಛಾಯಾಸ್ವಚ್ಛತ್ವಾತ್

ಹೃದಯಸಾರೋರ್ಮಿಪ್ರಭೃತಿಭಿಃ ಸಂಜ್ಞಾಭಿ ತತ್ತದ್ದರ್ಶನೇಷು ಅಭಿಧಾನಂ .

ಪರಮೇಶ್ವರ ಏವ ಹಿ ಸ್ವೈಶ್ಚಯೋಚ್ಛಲತ್ತಯಾ

ಪೂರ್ಣಾಹಂತಾಚಮತ್ಕಾರತಾರತಮ್ಯೇನ

ಶಕ್ತಿದರ್ಶಾಮಧಿಶೇತೇ ಇತ್ಯತ್ರಾನಂದಶಕ್ತಿಪ್ರಾಧಾನ್ಯಂ .. 2..

ಸ್ವೇಚ್ಛಾಶಕ್ತುರ್ಧೀರ್ಣಂ ಜಗದಾತ್ಮತಯಾ ಸಮಾಚ್ಛಾದ್ಯ .

ನಿವಸನ್ನ ಏವ ನಿಖಿಲಾನುಗ್ರಹನಿರತಸ್ಸದಾಶಿವೋಽಮಿಹಿತಃ .. 3..

ತಸ್ಯೈವ ಪರಮೇಶ್ವರಸ್ಯ ಸ್ವಸ್ವಾತಂತ್ರೋದ್ಭಾಸಿತಸ್ಯ ವಿಶ್ವಸ್ಯ

ವಿಶುದ್ಧಸಂವಿನ್ಮಾತ್ರಾಧಿಕರಣೈನ ಸ್ವಾತ್ಮನೈವ

ಸಮುಲ್ಲಾಸನಾತ್ಸದಿತ್ಯಾಖ್ಯಾನಾತ್ಸದಾಶಿವತತ್ತ್ವಾ ವಸ್ಥಾತ್ಸನ್ನ

ಭಾವಿನಸ್ಸಮಸ್ತಭಾವರಾಶೇಸ್ಸಮ್ಯಕ್

ಬಹಿರವಬಿಭಾಸಯಿಷಾಲಕ್ಷಣಕ್ರೀಡಾರಸಿಕತ್ವಾತನುಗ್ರಹನಿರತತದ್ಭೂಮಿಕಾಂ

ಗೃಹ್ಣಾತೀತ್ಯತೋ ನಿವಸನ್ನಿತ್ಯುಕ್ತಂ .. 3..

ವಿಶ್ವಂ ಪಶ್ಚಾತ್ಪಶ್ಯನ್ ಇದಂತಯಾ ನಿಖಿಲಮೀಶ್ವರೋ ಜಾತಃ .

ಸಾ ಭವತಿ ಶುದ್ಧವಿದ್ಯಾ ಯೇದಂತಾಹಂತಯೋರಭೇದಮತಿಃ .. 4..

ಏವಂ ಕ್ರಮಾವಭಾಸನಾತ್ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಶುದ್ಧಸಂವಿನ್ಮಾತ್ರಾಧಿಕರಣ

ಏವ ಸ್ಫುಟತಯಾ ಪರಾಮೃಶ್ಯಮಾನಸ್ಯಾಹಮಂಶೇ

ಅಭಿಷೇಚನಾತ್ಸ ಏವ ಪರಮೇಶ್ವರ ಈಶ್ವರತತ್ತ್ವ ದಶಾಮಧಿಶ್ರಯತ್ಯತ್ರ
 ವೇದ್ಯಜಾತಸ್ಯ ಸ್ಫುಟಾವಭಾಸನಾಜ್ಞಾನಶಕ್ತುದ್ರೇಕಃ .
 ಆಂತರದಶಾಯ ಉದ್ರಿಕ್ತತ್ವಾತ್ಸದಾಶಿವಾವಸ್ಥಾ
 ಬರ್ಹಿಭಾವಪರತೋದ್ರೇಕಾತ್ ತು ಈಶ್ವರಾವಸ್ಥಾ ಇತ್ಯನಯೋರ್ವಿಶೇಷಃ .
 ಪ್ರರೂಢಭೇದಸ್ಯ ಇದಂತಾಂಶಸ್ಯ
 ಸಮದ್ರವತುಲಾಪುಟನ್ಯಾಯೇನಾಹಮಂಶಸ್ಫುರಣಾಯಾಂ
 ಶುದ್ಧವಿದ್ಯಾತತ್ತ್ವಂ .
 ಅತ್ರ ವಿಶ್ವಸ್ಯ ಸ್ಫುಟತರಂ ಪರಾಮರ್ಶನಾತ್ಪ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಃ ಪ್ರಧಾನಾ .
 ಇಯತಿ ಚ ಶುದ್ಧಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಮೇವ ತತ್ತದ್ವೈಚಿತ್ತ್ಯೇಣ ಪ್ರಸ್ಫುರತೀತಿ
 ಶುದ್ಧೋಧ್ವಾ .. 4..
 ಮಾಯಾ ವಿಭೇದ ಬುದ್ಧಿರ್ನಿಜಾಂಶಜಾತೇಷು ನಿಖಿಲಜೀವೇಷು .
 ನಿತ್ಯಂ ತಸ್ಯ ನಿರಂಕುಶವಿಭವಂ ವೇಲೇವ ವಾರಿಧೇ ರುಂಧೇ .. 5..
 ಅಶುದ್ಧೇ ಪುನರದ್ಧನಿ ಪರಮೇಶ್ವರೈವ
 ಸ್ವಾತ್ಮಪ್ರಚ್ಛಾದನಸಾಮಕ್ರೀಷಯಾಧೋರಭಟ್ಟಾರಕಭೂಮಿಂ
 ಮಂತ್ರಮಹೇಶ್ವರರೂಪಾಂ ಗೃಹೀತ್ವಾ ದುರ್ಘಟಸಂಪಾದನಸಾಮರ್ಥ್ಯೇನ
 ಮಾಯಾಶಕ್ತ್ಯಾ ಸ್ವತೋಽನ್ಯೋನ್ಯತಶ್ಚ ಭಿನ್ನಮಣುನಾಂ ಭೋಗಸಿದ್ಧಯೇ
 ಕಲಾದಿಕ್ಷಿತ್ಯಂತಂ ಜಡಾಜಡವರ್ಗಂ ಕ್ರಮತೋಽಕ್ರಮತೋಽಪ್ಯವಭಾಸಯತಿ
 ತತ್ರ ಭಿನ್ನಭಿನ್ನಪ್ರಥಾತ್ಮಕಮಯೇಯಮಲೇನ ಸ್ವಾಂಗಕಲ್ಪೇಷ್ವಪಿ
 ಜಡವೇದ್ಯವರ್ಗೇಷು ವಿಭಿನ್ನತಯಾ ಬುದ್ಧಿರೇವ ಮಾಯಾಖ್ಯಂ ತತ್ತ್ವಂ ಯೇನ
 ತಸ್ಯ
 ನಿರರ್ಗಲಂ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಂ ಪ್ರತಿಹಂಯತೇ ವೇಲಯೇವಾಭಿತ್ತರಂಗಾಣಾಂ
 ವೈಭವಂ .. 5..
 ಸ ತಯಾ ಪರಿಮಿತಮೂರ್ತಿಸ್ಸಂಕುಚಿತಸಮಸ್ತಶಕ್ತಿರೇಷ ಪುಮಾನ್ .
 ರವಿರಿವ ಸಂಧ್ಯಾರಕ್ತಸಂಹೃತಶಕ್ತಿಸ್ತ್ವ ಭಾಸನೇಽಪ್ಯಪಟುಃ .. 6..
 ಅವಿಕಾರ್ಯಸ್ಯಾಪಿ ತಸ್ಯ ಚಿದಾತ್ಮನಃ ಸ್ವಶಕ್ತೀನಾಂ
 ಸಂಕೋಚನಪುರಃ ಸರಂ ಶಕ್ತಿದಾರಿದ್ರ್ಯಮಾಪನ್ನಸ್ಯಾಣ್ವಪರ
 ಪರ್ಯಾಯಾ ಪುರುಷಸಂಜ್ಞಾ ಸಂಹೃತಶಕ್ತಿತ್ವೇನ ಪರಿಮಿತಾತ್ಮಾ
 ಸ ಸ್ವಾತ್ಮೈಶ್ವರ್ಯಾಮಪಿ ಪ್ರತ್ಯಭಿಜ್ಞಾತುಮಪಟುಃ ಸಂಚರತಿ
 ವಿಭಿನ್ನಯೋನಿಷು .
 ಯದಾ
 ಪುನಶ್ಚಕ್ತಿಪಾತತಾರತಂಯಾತ್ವಿಜ್ಞಾಪಿತ್ಯೈಶ್ವರ್ಯಸ್ವಾಂಗಕಲ್ಪಮೇವ

ವಿಶ್ವಂ ಪ್ರತ್ಯಭಿಜಾನೀಯಾತ್ ತದಾ ಜೀವತ್ ಶಿವಭಾವಂ ಪ್ರತ್ಯಾಪದ್ಯತೇ .. 6..

ಸಂಪೂರ್ಣಕರ್ತೃತಾದ್ಯಾ ಬಹ್ವ್ಯಸ್ಸಂತ್ಯಸ್ಯ ಶಕ್ತಯಸ್ತಸ್ಯ .

ಸಂಕೋಚಾತ್ಸಂಕುಚಿತಾಃ ಕಲಾದಿರೂಪೇಣ ರೂಢಯಂತೈವಂ .. 7..

ಶತ್ತಯಂತರಕ್ರೋಡೀಕಾರಿಣ್ಯಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರಶಕ್ತ್ಯಾವಿಯುಕ್ತತ್ವಾದೇವ

ಪರಮೇಶ್ವರಸ್ಯ ಬಹುಶಕ್ತಿತ್ವಂ ಸಂಕೋಚಗ್ರಹಣಾದೇವ

ಸರ್ವಾಸ್ತಚ್ಚಕ್ತಯಸ್ಸಂಕುಚಿತೀಭೂಯ ಕಲಾದಿತತ್ವ ಪಂಚಕೇನ

ಪ್ರರೋಹಮುಪಗಚ್ಚಂತೀ . ತಾ ಯಥಾ

ಸರ್ತಾ ಸರ್ವಜ್ಞತಾ ತೃಪ್ತಿಃ ನಿತ್ಯತಾ ಸ್ವಾತಂತ್ಯಮಿತ್ಯೇತತ್ಪಂಚಕಂ

ಶುದ್ಧಾಶುದ್ಧಭೇದೇನ ದ್ವಿಧಾ ಪರಮೇಶವಿಷಯತಯಾ ಶುದ್ಧಂ

ಸಂಸಾರವಿಷಯತಯಾ ತು ಅಶುದ್ಧಂ .. 7..

ತನ್ನರ್ವಕರ್ತೃತಾ ಸಾ ಸಂಕುಚಿತಾ ಕತಿಪಯಾರ್ಥಮಾತ್ರಪರಾ .

ಕಿಂಚಿತ್ಕರ್ತಾರಮಮುಂ ಕಲಯಂತಿ ಕೀರ್ತ್ಯತೇ ಕಲಾ ನಾಮ .. 8..

ಗೋಪಿತಸ್ವರೂಪತ್ವಾನ್ನಿರುದ್ಧಶಕ್ತೀಃ ಪರಮೇಶ್ವರಸ್ಯ

ಸರ್ವಕರ್ತೃತಾಶಕ್ತಿಃ ಪ್ರಾಣಾದಿಪರಿಮಿತಪ್ರಮಾತ್ಯಭಾವೇ ಕಿಂಚಿತ್

ಕರ್ತೃತೋದ್ವಲನಾತ್ಮನಾ ಕಲನೇನ ಕಲಾತತ್ವಾತ್ಮತಾಂ ಯಾತಿ

ಯದ್ವಶಾತ್ಕಿಂಚಿದೇವ ಕರ್ತುಮುತ್ಸಹತೇ ಅಣುಃ ನ ಸರ್ವತ್ರ ಕರ್ತೃತ್ವಮಿತಿ .. 8..

ಸರ್ವಜ್ಞತಾಸ್ಯ ಶಕ್ತಿಃ ಪರಿಮಿತತನುರಲ್ಪವೇದ್ಯಮಾತ್ರಪರಾ .

ಜ್ಞಾನಮುತ್ಪಾದಯಂತೀ ವಿದ್ಯೇತಿ ನಿಗದ್ಯತೇ ಬುದ್ಧೈರಾದ್ಯೈಃ .. 9..

ಏವಂ ತಸ್ಯೈವ ಸರ್ವಜ್ಞತಾಶಕ್ತಿಸ್ಸಂಕೋಚಂ ಗೃಹೀತವತೀ

ಕಿಂಚಿಜ್ಞೇಯಮಾತ್ರಪರತ್ವೇನ ಜ್ಞಾನೋತ್ಪಾದನಾತ್ಪ್ರಿದ್ಯಾತ್ವಂ

ವಿದ್ಯಯೈವ ಬುದ್ಧಿದರ್ಪಣೇ ಪ್ರತಿಫಲಿತಾ ಭಾವಾ ವಿವಿಚ್ಯಂತೇ

ಗುಣಸಂಕೀರ್ಣನತಯಾ ತಸ್ಯ ವಿವೇಕ್ತುಮಕ್ಷಮತ್ವಾತ್ಸ್ಮಾತ್

ವಿದ್ಯಯೈವಾರ್ಥವಿವೇಕಃ .. 9..

ನಿತ್ಯಪರಿಪೂರ್ಣತೃಪ್ತಿಃ ಶಕ್ತಿಸ್ತಸ್ಯೈವ ಪರಮಿತಾ ತು ಸತೀ .

ಭೋಗೇಷು ರಜ್ಜಯಂತೀ ಸತತಮಮುಂ ರಾಗತತ್ವ ತಾಂ ಯಾತಾ .. 10..

ಪರಮೇಶ್ವರಸ್ಯ ನಿತ್ಯಪರಿಪೂರ್ಣತೃಪ್ತಿನಾಮ ಶಕ್ತಿಃ ಪಾರಮಿತ್ಯ

ಯಾತಾ ಯತ್ರ ಕ್ಷಚನ ಉಪಾದೇಯಾದ್ಯಭಿಮತೇ

ಕಿಂಚನೈ ಭೂಯಾತ್ ಇತಿ ಸಾಮಾನ್ಯೇನ ಅಭಿಷ್ಠಂಗಮಾತ್ರಾದಾಪದ್ಯತೇ

ರಾಗತತ್ವಂ .

ವಿಶೇಷಾಭಿಷ್ಠಂಗಸ್ತು ಅಸ್ಯೈವ ಪಲ್ಲವಿತಪ್ರಾಯೇತ್ಯೇತದೇವ ಕಲಾವಿದ್ಯಯೋಃ

ಪ್ರಾಗುಕ್ತಯೋಃ ಕಿಂಚಿದ್ಭಾಗೇ ನಿಮಿತ್ತಂ .. 10..

ಸಾ ನಿತ್ಯತಾಸ್ಯ ಶಕ್ತಿರ್ನಿಕ್ಕೃಷ್ಯ ನಿಧನೋದಯಪ್ರದಾನೇನ .

ನಿಯತಪರಿಚ್ಛೇದಕರೀ ಕ್ಲೃಪ್ತಾ ಸ್ಯಾತ್ಕಾಲತತ್ತ್ವರೂಪೇಣ .. 11..

ಅಕಾಲಕಲಿತಸ್ಯ ಚಿದಾತ್ಮನೋ ನಿತ್ಯತ್ವಾಖ್ಯಾ

ಶಕ್ತಿಸ್ತೃಗ್ಭಾವಮಾಶ್ರಿತ್ಯ ಕಾರ್ಯಾರೂಪಿತಕರ್ತೃತ್ವಕಲನಯ

ಆಣಂ ತುಟ್ಯಾದಿಕ್ರಮಾಭಾಸನಾತ್ಮನಾ ಕಾಲೇನ ಸಂಯೋಜ್ಯ

ಕಾಲತತ್ತ್ವವ್ಯಪದೇಶ್ಯಾ ಕಲ್ಪತೇ ಯೇನಾಯಮಣುಃ

ಭೂತಾದಿಕ್ರಿಯಾಕ್ರಮಕಲಿತಃ

ಕಾಲವಶತಾಮಪದ್ಯತೇ .. 11..

ಯಾಸ್ಯ ಸ್ವತಂತ್ರತಾಖ್ಯಾ ಶಕ್ತಿಸ್ಸಂಕೋಚಶಾಲಿನೀ ಸೈವ .

ಕೃತ್ಯಾಕೃತ್ಯೇಷ್ವವಶಂ ನಿಯತಮಮುಂ ನಿಯಮಂತ್ಯಭೂನ್ನಿಯತಿಃ .. 12..

ಸ್ವತಂತ್ರಮೇವಾಸ್ಯ ಪರಪ್ರಮಾತುಸ್ಸಂಕುಚನ್ನಿಯತಿತತ್ತ್ವ ತಾಮಾಭಾಸಯತಿ

ಯತಃ ಕಾರ್ಯಕಾರ್ಯೇಷು ನಿಯಮಾಧಾನಾತ್

ವಿಶಿಷ್ಟೇ ಕಾರ್ಯೇ ವಿಶಿಷ್ಟಂ ಕಾರಣಂ ಏವಾದಧ್ಯಾನ್ ನಾನಿಯತಂ ಇತಿ .

ಏತೇನ ಕಲಾದಿನಾ ಕಂಚುಕೇನಾ ವೃತೋಽಯಂ ಶಕ್ತಿದಾರಿದ್ರ್ಯಮನುಭೂಯ

ಕಲಾದಿ

ಮುಖೇನೈವ ಸ್ವವೈಭವಾತ್ ಪ್ರತಿವಿತಿರ್ಣಕಿಂಚಿದಂಶಃ ಪಶುರಿತ್ಯುಚ್ಯತೇ .. 12..

ಇಚ್ಛಾದಿತ್ತಿಸಮಷ್ಟಿಶ್ಚಕ್ತಿಶ್ಯಾಂತಾಸ್ಯ ಸಂಕುಚದ್ರೂಪಾ .

ಸಂಕಲಿತೇಚ್ಛಾದ್ಯಾತ್ಯಕಸತ್ತ್ವಾದಿಕ ಸಾಮ್ಯರೂಪಿಣೀ ತು ಸತೀ .. 13..

ಬುದ್ಧಾದಿನಾಮರಸ್ಯಸ್ವರೂಪಚಿತ್ತಾತ್ಮಿಕಾ ಗತಾ ಪ್ರಕೃತಿಃ .

ಇಚ್ಛಾಸ್ಯ ರಜೋರೂಪಾಹಂಕೃತಿರಾಸೀದಹಂ ಪ್ರತೀತಿಕರೀ .. 14..

ಅಸ್ಯ ಶಾಂತಾಖ್ಯಾಶಕ್ತಿರಕ್ಷುಬ್ಧತ್ವಾತಿಚ್ಛಾದೀನಾಂ

ಶಕ್ತೀನಾಂ ಗರ್ಭೀಕರಣಾತ್ಸಮಷ್ಟಿರೂಪಾ ಪಾರಮಿತ್ಯಗ್ರಹಣಾಚ್ಛ

ಗುಣಾನಾಮವಿಭಾಗಾವಸ್ಥಾ ಪ್ರಕೃತಿತತ್ತ್ವಂ .

ಗುಣಾನಾಮಿಚ್ಛಾದಿಶಕ್ತಿತ್ರಿಕೇನಾನ್ವಾರಬ್ಧತ್ವಾತ್ಪ್ರತ್ಯಯತ್ವಕ್ಷೇಪಾತ್

ಪ್ರಕೃತಿಸರ್ಗಸ್ಯ ಪ್ರಸರಃ . ತತ್ರ ಚಿತ್ತಾತ್ಮಕೇ ಬುದ್ಧಯಕೃನ್ಮಾನಾಂಸಿ

ಸಮ್ಯಾವಸ್ಥಾಮಧಿಶ್ರಿಯಂತಿ . ಅತ್ರ ತತ್ತ್ವಕ್ರಮಪ್ರಸರೇ

ಶಿವಾದಿಸಕಲಾಂತೇಷು

ಪ್ರಭಾತ್ಯವರ್ಗೇಷು ಜ್ಞಾನಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತೀ ಏವ ಮುಖ್ಯಮುಪಕರಣಂ ತೇ ಏವ

ಸಂಕುಚಿದ್ರೂಪೇ ಈಶ್ವರಶುದ್ಧವಿದ್ಯೇ ಸಂಕುಚಿತೇ ವಿದ್ಯಾಕಲೇ

ಅತ್ಯಂತಸಂಕುಚಿತೇ

ಬುದ್ಧಿಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಕ್ರಿಯಾಯಾಃ ಸಂಕೋಚಸೀಮ್ನಿ ಭೂತಸೂಕ್ಷ್ಮಾದಿ ಇತಿ

ವಿಜ್ಞೇಯಂ . ಅಣೋಃ ರಜಃ ಪರಿಣಾಮಿನೀ ಇಚ್ಛಶಕ್ತಿ
 ಅಹಮಿತ್ಯಾಭಿಮಾನಲಕ್ಷಣಾ ಅಹಂಕೃತಿಃ .. 13-14..
 ಜ್ಞಾನಾಪಿ ಸತ್ತ್ವ ರೂಪಾ ನಿರ್ಣಯಬೋಧಸ್ಯ ಕಾರಣಂ ಬುದ್ಧಿಃ .
 ತಸ್ಯ ಕ್ರಿಯಾ ತಮೋಮಯಮೂರ್ತಿರ್ಮನೋಚ್ಯತೇ ವಿಕಲ್ಪಕರೀ .. 15..
 ಸತ್ತ್ವ ಪರಿಣಾಮಿನೀ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿರೇವಾರ್ಥಾದ್ಯವಸಾಯಲಕ್ಷಣಾ
 ಬುದ್ಧಿಃ . ತಮಃ ಪರಿಣಾಮಿನೀ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಃ .
 ವಿಕಲ್ಪಕರಣಲಕ್ಷಣಂ
 ಮನಸ್ತತ್ತ್ವ ಮುಚ್ಯತೇ .. 15..
 ವಾಮಾದಿಪಂಚಭೇದಸ್ಯೈವ ಸಂಕುಚಿತವಿಗ್ರಹೋ ದೇವಃ .
 ಜ್ಞಾನಕ್ರಿಯೋಪರಾಗಪ್ರಾಧಾನ್ಯಾದ್ವಿಧವಿಷರೂಪೋಽಭೂತ್ .. 16..
 ಸೈವ ಕ್ರೀಡಾಸತತ್ತ್ವೋ ವಾಮೋದೇವಾದಿಪಂಚಮೂರ್ತಿತ್ವಾತ್ ಸಂಕುಚಿತೋ
 ಭೂತ್ವಾ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತ್ಯುಪರಂಜನಪ್ರಧಾನತಯಾ
 ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯತದ್ವಿಷಯಶರೀರತಾಂ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತ್ಯುಪಾಧಿಪ್ರಾಧಾನ್ಯಾತ್
 ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯವ್ಯಾಪಾರವತ್ತ್ವಂ ಚ ಉಪಾದತ್ತೇ . ಶಕ್ತಿಪಂಚಕೋಪಾದಾನಾತ್
 ಕರಣಾನಾಂ ಪಂಚಧಾತ್ವಂ ಬೋಧ್ಯಂ .. 16..
 ಶ್ರೋತ್ರಂ ಚಕ್ಷುಸ್ಸ ಶ್ವನಜಿಹ್ವಾಘ್ರಾಣಾನಿ ಬೋಧಕರಣಾನಿ .
 ಶದ್ಭವಸ್ಪರ್ಶರೂಪರಸಗಂಧೌ ಚೇತಿ ಭೂತಸುಕ್ಷ್ಮಾಣಿ .. 17..
 ಶ್ರೋತ್ರಾದೀನಿ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಾಣಿ ಶಬ್ದಾದೀನಿ ತನ್ಮಾತ್ರಾಣಿ .. 17..
 ಅಯಮೇವಾತಿನಿಕೃಷ್ಟೋ ಜಾತೋ ಭೂತಾತ್ಮನಾಪಿ ಭೂತೇಶಃ .
 ಗಗನಮನಿಲಶ್ಚ ತೇಜಸ್ವಲಿಲಂ ಭೂಮಿಶ್ಚ ಪಂಚಭೂತಾನಿ .. 18..
 ಅತ್ಯಂತಸಂಕೋಚಗ್ರಹಣಾತಚಿದ್ರೂಪತಾಮವಭಾನ್ಯಾಕಾಶದೀನಿ
 ಪಂಚಭೂತಾನಿ .. 18..
 ಶ್ರೋತ್ರಾದಿಕರಣವೇದ್ಯಾಶ್ಯಬ್ದಾದ್ಯಾಸ್ತಾನಿ ವೇದಕಾನ್ಯೇಷಾಂ .
 ವಚನಕರೀ ವಾಗಾಸೀತ್ ಪಾಣಿಸ್ಸ್ಯಾತ್ಕರಣಭೂತಾದಾನೇ .. 19..
 ಶಬ್ದಾದಿಜ್ಞಾನಸಾಧನಾನಿ ಶ್ರೋತ್ರಾದಿಕರಣಾನಿ
 ವಚನಾದಿಕ್ರಿಯಾಸಾಧನಾನಿ
 ವಾಗಾದೀನಿ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಾಣಿ .. 19..
 ಗಮನವಿಸರ್ಗಾನಂದತ್ರಿತಯೇ ಪಾದಾದಿಕಂ ಕರಣಂ .
 ಗಂಧವತೀ ಭೂಮಿಸ್ಸ್ಯಾ ದಾಪಸ್ನಾಂಸಿದ್ಧಿಕದ್ರವಾಸ್ತೇಜಃ .. 20..
 ಉಷ್ಣಸ್ಪರ್ಶಮರೂಪಸ್ವಶೋ ವಾಯುರಂಬರಂ ಸಶಬ್ದಂ .
 ಷಟ್ಪಿಂಶತ್ತತ್ವ ಮಯಂ ವಂದೇ ಕುಲಾತಿಗಂ ಶಂಭುಂ .. 21..

ಆದಿನಾ ಪಾಯೂಪಸ್ಥೌ ಗೃಹ್ಯೇತೇ . ಗಂಧವತ್ತ್ವಂ ಭೂಮೇರ್ಲಕ್ಷಣಂ
ಸಾಂಸಿದ್ಧಿಕದ್ರವತ್ವಮಬ್ಲಕ್ಷಣಮುಷ್ಟ ಸ್ಪರ್ಶೇನ ತೇಜೋ
ಲಕ್ಷ್ಯತೇ ಅರೂಪಸ್ವರ್ಶೋ ವಾಯುಲಕ್ಷಣಂ ಶಬ್ದಾಕಶಸ್ಯೇತಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಂ
ಮುಖ್ಯಗುಣನಿದೇಶಃ . ತತ್ತ್ವಾನಾಮುತ್ತರೋತ್ತರಂ ವ್ಯಾಪ್ಯವ್ಯಾಪಕಭಾವೇನ
ಭೂಮಿವ್ಯಾಪ್ಯಾ ಜಲಾದಿಶಿವಾಂತಂ ವ್ಯಾಪಕಾನಿ ಪಂಚತ್ರಿಂಶತೇವಂ
ಭೂತಸೃಷ್ಟೌ ವ್ಯೋಮಾದಿಗುಣಾ ವ್ಯಾಮಕತ್ವೇನಾನುಗತಾಸ್ತಂತಿ .
ಪರಮಶಿವತತ್ತ್ವಸ್ಯ
ಸರ್ವತ್ರಾನುಗತತ್ವಾತ್ವಿಶ್ವಮಯತದುತ್ತೀರ್ಣಯಾಮಲಕೌಲಸ್ವರೂಪಮೇವ
ಭಕ್ತಾನಾಮಿತಿ ವಂದನೋಪಸಂಹಾರೋಕ್ಯಯೋಪಕ್ಷಿಪ್ತಮಿತಿ ಶಿವಂ .. 20 - 21..
.. ಇತಿ ಷಟ್ತ್ರಿಂಶತ್ತತ್ತ್ವ ಸಂದೋಹಶ್ಚೀಮದ್ರಾಜಾನಕಾನಂದಾಚಾರ್ಯವಿರಚಿತವಿವರಣೋಪೇತ
ಸಮಾಪ್ತಃ ..

Encoded and proofread by Sorin Suciú aka SeSe at sorins at hotmail.com.

——
ShaThtrinshattattva sandohaH

pdf was typeset on September 17, 2023

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

